

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt anima cum a Deo visitatur, se habeat. 50

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

MARGARITAE EVANG.

sanctionem Dei sustinet patiturque. Et in isto caro & sanguis, & medulla quoque ossium consumitur per resignationem. Siquidem homo talis seipsum cum anima & corpore totaliter offert & resignat. Tuncque Deus animam immutat, quomodo mutavit olim aquam in vinum. Et quomodo ferrum quasi in ignem transit, sic ipsa in vera resignatione consumitur, ut iam secure dicere possit: Dilectus meus mihi, & ego illi.

Qualiter anima tempore visitationis diuinae sese habere, & quomodo nullam penitus siue abintus siue abextra delectationem quaerere debeat. Cap. L.

SIC sic nimirum Deus omnipotens terram visitat, eamque fructuosam reddit, inebriat atque locupletat, eiusque gemina, id est, virtuosa opera multiplicat. Et in ista visitatione et consolatione multum in profectu suo anima roboratur, si tamen in ea propriam delectationem minime requirat, & de absentia talis consolationis nullo dolore mordeatur, neque tunc minus solitudo diligens existat, & in seipsa pacifica liberata permaneat. Nulla certe in tali consolatione sanctitas consistit, nisi pro quanto procedit ad operationem boni. Quid autem prodest fructum concipere, cuius partus non subsequitur? Vera sanctitas, ipsa est æquanimitas, quae videlicet ita semper parati sumus Deo seruire in aduersis, sicut in prosperis. Porro in tali visitatione, satis magna discretio adhibenda est. Et primo quidem, ut nos intus & extra ad instar rei alicuius insensibilis & emortuae insensibiliter & immobiliter habeamus, nec quicquam nobis inde ascriba-

LIBER I.

scribamus. Sicut autem ab extra mortuos atque
 maturos, & bene morigeratos esse nos oportet,
 nullamque foris delectationem querere: sic &
 ab intra mortui prorsus ac maturi, & bene com-
 positi esse debemus, nullamque delectationem
 requirere, quatenus ipse duntaxat in nobis omni-
 potens Deus delectationem, pacem & gaudium
 habere possit. Si enim alicui regi terreno multū
 complacet, multāque delectationem spōsæ ipsius
 modestia atque maturitas ingerit et adducit, quā-
 do videlicet ipsam sese quasi mortuam a cun-
 ctis alijs amatoribus abstrahere, & suæ dunta-
 xat voluntati submittere conspiciat, nec suam de-
 lectationem in ipsius diuitijs & familia aut sua-
 met pulchritudine cōstituere, sed in eo duntaxat,
 ut ipse in ea delectationem, gaudium, pacemque
 habere possit: quanto magis æquū est atque cōde-
 cens, sponsam æterni Dei et regis supremi semet
 ipsam quasi mortuam exhibere cunctis alienis
 amatoribus, cunctisque donis ac diuitijs, nec su-
 am delectationem cōstituere in propria pulchri-
 tudine, id est, in donis illis & virtutibus, quas ei
 pijsimus Deus interius simul & exterius infu-
 dit, sed in hoc solum, quatenus ipse in ea gaudiū
 suum atque pacem habere possit, nihilque sibi de
 cunctis donis ac gratijs ascribere, seque immo-
 bilem tenere, nec anhelare ad retinēdum eas, aut
 etiam plures desiderare, nec in seipsa turbari, aut
 apparatus aliquem turbulentum exhibere.
 (Per hoc nanque lumen illud simplex reuerbe-
 raretur) nec affectare eas, intellectu compre-
 hendere siue cognoscere, sed hoc solū, ut cōpre-
 hēdi atque cognosci mereat, libēterque captiuare in
 intellectū suū in obsequiū Christi: Quādo cū nos

K ij cas

MARGARITAE EVANG.

eas comprehendere, et in eis vanam complacenciam habere desideramus, similes profecto pavoni efficiamur, qui pennas suas ex superbia latius expandens, dum pedes suos considerat, inde contristatur. ¶ Idem sane contingit hominibus intellectum suū nimis extendentibus, & extra simplicitatem aberrantibus, in qua speculum diuinitatis relucet, in ipsa videlicet animæ imagine, (in qua simplici quodā modo omnia cognoscuntur) quæ per hoc obscuratur. Cumq; id in seipis deprehendunt ob interiores tenebras illas, tristes efficiunt. Et hinc omnes internæ tentationes & anxietates oriuntur, quæ omnes exteriores anxietates & tentationes superant, ita vt sibi quasi infernum intra sese circumferre videantur. Nec potest quisquam siue doctus siue indoctus auxilium aliquod vel consolationem huiusmodi hominibus impendere, donec ad suæ paruitatis agnitionem perueniant, & intellectum suum captiuare discant. ¶ Ideo multum sane necesse est, vt in his discretionis gratia quæretur, & discretio adipiscatur, & vt subijcere se quisq; non vereatur (quantumuis ille magnus aut sapiens sit in oculis suis) alicui licet simplici et abiectæ personæ, q̄ talia iam intelligit atq; cognoscit. Quod si facere seq; humiliare & alterius directioni simpliciter submittere quierit, absq; dubio tandē & a spiritu diuino dirigi, & p̄ diuinam bonitatem (ob quā semetipsum humiliavit) ab huiusmodi tētationibus intolerabilibus eripi merebitur. Et certe quotquot in initio cōuersionis suæ se se doceri ista permiserint, illi haudquā tales tētationes experientur, dūmodo suas phantasias manifestent, & alterius se cōsilio submittrāt, exeat-
que

LIBER I.

que penitus semetiplos. Sic etem facile proficiet
 & ad quoddam simplex lumen perueniet, Deique in-
 strumenta, in quibus ipse operetur, efficiuntur. Por-
 ro, ut reuertamur ad id unde digressi sumus, ad
 amorosa videlicet dona Dei, cum eo, quod supradictum
 est, modo spiritus illustratur, anima perfluitur, et na-
 tura corpusque alteratur, cor quoque dilatur, tunc in-
 tra nosiplos geti & ociosi permanere debemus,
 nec hoc ipsum plus æquo admirari, nec quicquam
 nostræ actionis admiscere. Per hoc namque in sim-
 plici gete nostra impediremur. Sicut enim in aqua,
 in mundo aliquo vase existente, quodiu nullo modo
 turbatur, omnis immundicia, quæ vel in fundo vasis po-
 sita est, clare perspicueque videtur, et seipsum in
 ea quasi in speculo contemplari quisque potest, et
 tamen si non ultra dimidiam sui partem vas impletum
 sit: si vero alia aqua superinfundatur & admisce-
 atur, omnis aqua turbulenta & inquieta efficitur,
 ita ut seipsum in ea, quemadmodum ante, clare
 videre nullus omnino possit. Eodem sane modo
 circa lumen illud simplex accidit, cui si quis ali-
 quid apponere & admiscere voluerit, ipsum ob-
 scuratur, ita ut iam defectus suos ita clare quis vi-
 dere & agnoscere non possit, sicut in simplici il-
 la quiete & tranquillitate. Et hinc natura debili-
 tatur ac vincitur, & sanguis incalescit & circun-
 dat, suffocat & lædit cor, cogitque hominem defi-
 cere. Et per hoc sanguis in frigidatur, & omnia mem-
 bra efficiuntur rigida, omneque in ipso lumen ob-
 fuscat, nobilis illa Dei inactio præpeditur, &
 magnum sibi ipsi damnum ingerit, ita ut deinceps
 non facile ad claritatem diuinæ inactionis redire pos-
 sit. Et quando istud semel accidit, cor inde usque
 adeo debilitatur, ut deinceps diuinam inactionem

K in suffer-

MARGARITAE EVANG.

sufferre nequeat, quin ab ipsa superetur, neq̄ ta-
 lis iam adimplere valet quod Christus ait: Qui
 voluerit inter vos maior esse, sit omnium mini-
 ster. Ipse em̄ iam aliorū indiget obsequijs, quippe
 cui ob infirmitatem succurrere oportet. ¶ Et qui
 istud non intelligunt, magnā in eo sanctitatem
 consistere arbitrantur, & prorsus esse diuinum
 aliquid putant, cum tamē reuera nihil aliud sit,
 quam quædam inordinatio, & pura natura. V-
 tuntur liquidem isto dono Dei in naturæ volu-
 ptate & delectatione, & ita in eo gulosi & ebrij
 efficiuntur, quod seipsos regere nequeunt, sicut
 illi qui eadem quidem gustant, sed tamen sobrij
 permanēt. Et vt noxium istud malum haudqua-
 quā incurrare, sed ab ipso securi esse mereamur,
 omnē talem actionē postponere, & a spiritu Dei
 nos agi, regi q̄ p̄mittere debemus, & custodire
 nos intus & exterius ab insolitis gestibus, & cor-
 pus nostrum quietū & erectū seruare, & cauere
 ne capitis & pectoris inclinatione cor nostrū cō-
 primamus, et sic illesi permanebimus, alijsq̄ ser-
 uire poterimus. ¶ Et hoc pacto contēplatiua pa-
 riter & actiua vita ducitur. Intus etenim diuina
 semper præsentia fruimur, & lumen quod inter-
 rius contēplamur, foris in operibus relucet. Et
 hæc perfectissima vita est tēporis huius, quæ in
 actiōe simul & cōtēplatione versatur. Per hūc
 viuendi modum ipse dñs Iesus Christus, glorio-
 sa mater eius et charissimi ac proximi quicq̄ Dei
 amici nos præcesserunt. Porro in ista internitate
 maturos nos seruare debemus, cogitareque hoc
 vel simili modo: Indignus sum o benedictæ De-
 us, cuius cor tu tantopere desideres: atramē bene-
 faueo tibi, vt te totaliter mecum recrees, quoni-
 am es tibi

es tibi placuerit. Tu enim instar magnorum dñorum facere vis, ire scilicet atq; redire, quādo tibi placet. Quid est dicere, ire & redire, cū sit ipse semper intra nos? Equidē in spiritu nostro, id est, in imagine animæ semper est præsens, & lucis suæ radios in animā rationalē continue diffundit, in partem videlicet inferiorem. Nō autē semper inferius in animā cum sua consolatione venit, nisi quādo sibi placet, & commoditatē in ea inuenit, & ipsa in seipsa quiescit, & ipsum, non propter sua munera, sed propter seipsum diligit, & non mercedem, non literas, non securitatem, non scientiam, non honorem, non somnia, non visiones, non consolationem desiderat: sed tantaxat o benedictē Deus, qui solus es totus delectabilis ac desiderabilis. Cognoscit enim talis anima in simplici illo lumine, quod omnis contemplatio in imaginibus & similitudinibus (quantumuis sublimes, quantumuis sint nobiles, diuinæ ac spirituales, & quicquid humano intellectu & nuda cogitatione comprehendere potest) absque modo distet a diuinę essentię veritate. Et ob hoc ponit in tenebris habitaculum suum, & sub umbra requiescit. In tenebris (inquam) hoc est, in lumine diuinę claritatis, quod ipsam circumfulget, & a quo naturalis intellectus reuerberatur, & rationales oculi obfuscantur. Porro in supremo memorię puncto, simplici oculo inhæret, intuens in ipsam lucem sine aliqua reuerberatione. Dicuntur etiam tenebræ, quia videlicet nullum aliud lumen, neque cognitionem desiderat, sed libenter in illa fidei caligine permanere vult, qua credit Deum esse intra se, & intra sese permansurum.

K iij Et si

MARGARITAE EVANG.

Et si in isto constans permanferit, tūc sane dulci
in hac caliginosa vmbra fructu perfruitur. In i-
sto nanque mirā & arcanam in Deo familiarita-
tem inuenit, quæ omnes delicias, diuitias et capa-
citatē creati intellectus excedit. Hic nāque vnus
cū Deo spiritus efficitur. Et sic Deus est eius fru-
itio, quies & pax, & ipsa ab omni actiōe absol-
uitur. Vnus quippe dilectus dilectum alterū mu-
do ac simplici amore amplexatur.

Qualiter aīa in verbis et in omni extrouer-
sione sese custodire debeat. Cap. LI.

Porro quādo in ecclesia aut alibi cū Deo v-
niti & ab exteriori ope liberi sumus, si tūc
ab aliquo homine vel ab aliqua obediēti-
causa reprimur, neque tristes, neque inuolūtari
effici debemus, neq; cogitare intra nos, dicētes:
Ergo ne iā exercitiū meū postponere debeo? Sa-
ne magis acceptū est Deo, q̄ taliter ipsi sum v-
nitus, q̄ quæuis, q̄ fieri potest, exterior actiō siue
occupatio. Et profecto si seiretis (aiūt tales) quā-
tū diuino amore serueo, me minime turbaretis.
Et sic tristes procedunt, si nō exterius, in corde ta-
mē interius q̄ruli. Sed hoc prorsus fieri nō debet.
Cauere tibi ab isto o homo Dei, q̄ fallax est ve-
nenū. Debet em̄ Martha. i. corpus hilariter & cū
gaudio absque omni mœrore surgere, & Ma-
ria in interiori spiritus quiete permanere, & eā in
omni actiōe & modo secū portare: & Lazarus. i.
aīa mortua esse, ita vt se oibus ad eā minime per-
tinentibus velut mortuā exhibeat. ¶ Porro quā-
do in isto exercitio positi aliquid pro nobis ipsis a-
gere habemus, nequa q̄ cogitare debemus, dicē-
tes: Ire iā volo pro huius expediōe negocij siue
operis